

άμαγάριστος ἐπίθ. σύνηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.) ἀμαράριστος βόρ. ίδιωμ. ἀγαμάριστος Κρήτ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. μαγαριστὸς <μαγαρίζω, παρ' ὁ καὶ γαμαρίζω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Πορτ.

1) Παθ. ὁ μὴ μαγαρισμένος, ὁ μὴ ἔρωπωμένος διὰ κόπρου, ἄρρωπος, καθαρὸς ἔνθ' ἀν.: Λέτε μαγαριστηκε τὸ παιδί, εἶναι ἀμαγάριστο πολλαχ. Τὸ παιδίν ἀμαγάριστον ἐν' Τραπ. 2) Ἐνεργ. μεταφ. ὁ μὴ μαγαρίσας τὴν νηστείαν, ὁ μὴ φαγὼν ἐν ἡμέρᾳ νηστείας ἀληγορευμένον φαγητὸν πολλαχ. : Κάνεις δὲν ἔμεινε ἀμαγάριστος.

άμαγγάνιστος ἐπίθ. Νάξ. (Απύρανθ.) ἀμαγγάνιγος Κέρκ. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. μαγγανιστὸς <μαγγανίζω.

Ο μὴ ὑποστὰς σύνθλιψιν διὰ μαγγάνου: Φρ. Λινάρι ἀβούλιγο καὶ ἀμαγγάνιγο (ἐξ ἐπωδ., περὶ ἡς ίδ. ἀβούλητος) Κέρκ.

άμάγγωτος ἐπίθ. Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαγγωτὸς <μαγγώνω.

Ο μὴ μαγγωθείς, ὁ μὴ συλληφθείς.

άμαγειρευτα ἐπίρρο. σύνηθ. ἀμαγέιρευτα Κρήτ. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀμαγείρευτος.

Χωρὶς νὰ ἔχῃ μαγειρεύσῃ τις ἔνθ' ἀν.: Ἐχω ἀσκούπιστα κι ἀμαγείρευτα ἀκόμη σύνηθ.

άμαγειρευτος ἐπίθ. κοιν. ἀμαγείριφτον βόρ. ίδιωμ. ἀμαείρευτος Ἀνδρ. Κύπρ. Πόντ. (Κοτύωρ.) Σύμ. ἀμαγέρευτος Εὗρ. (Αὔλωνάρ.) Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κρήτ. Πελοπν. (Κορινθ.) κ. ἀ. ἀμαγέριφτονς Ἰμβρ. ἀμαέρευτος Ἀνδρ. Νάξ. (Απύρανθ.) Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.)

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀμαγείρευτος.

1) Παθ. ὁ μὴ μαγειρευθείς κοιν. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.): Κρέας ἀμαγείρευτο. Κουκκιὰ ἀμαγείρευτα κοιν. Φαγεῖ ἀμαγείρευτο Ζάκ. β) Ὁ καθ' ὃν δὲν ἔμαγειρευσέ τις Σύμ.: Γνωμ. Η Κερτακή ἀμαείρευτη πομπὴ τῆς ἑβδομάδας (ἡ Κυριακή ὡς ἐπισημοτέρα ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος ἀτιμάζεται, ὅταν παρέλθῃ ἄνευ τῆς παρασκευῆς φαγητῶν). γ) Ἐκεῖνος διὰ τὸν δοποῖον δὲν ἔχουν μαγειρεύσει Ἀνδρ.: Ἐμεινε ἀμαέρευτος. 2) Ἐνεργ. ὁ μὴ μαγειρεύσας Ἀνδρ. Ἰμβρ. Σύμ.: Πέρασα μὰ ἥδουμάδα ἀμαγέριφτονς Ἰμβρ. Η σημ. καὶ μεσν. Πρ. Παχυμ. (ἕκδ. Βόννης) 2,88,4 «πρόεδρος ὁ ἐξ ἀμαγειρεύτων Νικόλαος» ἦτοι ἐκ τῶν μὴ μαγειρευόντων πλέον, ἐκ τῶν ὑπὸ σύνταξιν μαγείρων.

άμάγευτος ἐπίθ. πολλαχ. ἀμάευτος Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.)

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀμάγευτος.

Ο μὴ ὑποστὰς τὴν ἐπίδρασιν μαγείας, ὁ μὴ μαγευθείς.

***άμαγισσωτος** ἐπίθ. ἀμάσσωτος Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαγισσωτὸς <μαγισσώνω.

Ο μὴ καταληφθείς ὑπὸ μαγισσῶν ἦτοι ἔξωτικῶν πνευμάτων, ὁ μὴ προσβληθείς ὑπὸ σεληνιασμοῦ ἢ μανίας.

άμαγλινιστος ἐπίθ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαγλινιστὸς <μαγλινίζω.

***Αξεστος**, ἀνομάλιστος: Πέτρα ἀμαγλίνιστη.

άμαδα ἡ, σημάδα Θεσσ. (Αἴθαν. κ. ἀ.) Στερελλ. σαμάδα Πελοπν. (Γορτυν.) Στερελλ. (Παρνασσ.) σαμάδα Στερελλ. (Αίτωλ.) σαμάδα Κυδων. Σάμ. ἀμάδα σύνηθ. ἀμπάδα Πελοπν. ἀβάδα Μέγαρ. λαμπάδα Ἐλευσ. λαβάδα Σύμ. ναμάδα Μακεδ. (Κοζ. κ. ἀ.) ἀμάζα Πελοπν. (Καλάβριτ. Κλουτσινοχ. Κυνουρ. Σουδεν.) ἀμάτζα Πελοπν. (Γορτυν. Μαντίν.) ἀμάντζα Πελοπν. (Λάστ. Μαντίν. κ. ἀ.) ἀρμάδα Ζάκ. Ἰων. (Κρήν.) ἀλμάδα ἀγγ. τόπ. μάδα Α.Ρουμελ. (Σιωζόπ.) Θράκ. (Άδριανούπ.) Μακεδ. (Χαλκιδ.) κ. ἀ. σιωμάδα Ἡπ. Πελοπν. (Βασαρ. Γορτυν. Λακεδ. Τεγ.) σιωμάδα Πελοπν. (Κυνουρ. Μαντίν.) σιωμάδα Πελοπν. (Καλάβριτ. Κυνουρ. Μαζαίκ. Μαντίν. Ολν.) σιωμάδα Ἡπ. Στερελλ. (Αίτωλ.) ὀμάδα Ἡπ. Θράκ. (Έπιβάτ. Σαρεκκλ.) Παξ. Τήν. Χίος κ. ἀ. οὐμάδα Δαρδαν. Ἡπ. (Ἄρτ. κ. ἀ.) Θράκ. (ΑΙν. Μάδυτ.) Μακεδ. (Χαλκιδ.) κ. ἀ. γουμάδα Μακεδ. (Θεσσαλον.) νουμάδα Μακεδ. λωμάδα Ἡπ. Μακεδ. (Καστορ.) λονμάδα Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Ἡπ. (Ζαγόρ.) ὀλμάδα Ίων. (Βουρλ.)

Ἐκ τοῦ τύπ. σημάδα παρὰ τὸ σημάδι ἐγεννήθη ὁ τύπ. σαμάδα, ἐκ δὲ τῆς αἰτιατ. τοῦ πληθ. τοῖς σαμάδες νομισθέντος τοῦ σώσ ἀνήκοντος εἰς τὸ ἀρθρον προηλθεν ἐκ κακοῦ χωρισμοῦ τοῖς ἀμάδες, ὅθεν ἔπειτα ἡ ἀμάδα. Ιδ. Σδεινάκ. ἐν Ἀθηνᾷ 42 (1930) 262. (Κατὰ Κορ. Λτ. 1,286 ἐκ τοῦ ἀπωμάδες - ὀμάδες, ὁ ἐκ τοῦ ἀπ' ὄμοιον, δι' ὁ πρ. ἀρχ. κατωμάδιος, κατὰ δὲ ΓΧατζιδ. MNE 2,399 ἐκ τοῦ δμάδα). Ἡ λ. καὶ παρὰ Γερμ. Διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ π παρὰ τὸ μ εἰς τὸ ἀμπάδα πρ. τὰ ὄμοια ἀμασκάλη - ἀμπασκάλη, καμονχᾶς - καμπονχᾶς κττ. Τὸ σιωμάδα ἵσως ἐκ παρετυμ. πρὸς τὸ ἴσωμα, ἐκ δὲ τοῦ τοῖς σιωμάδες ἐκ κακοῦ χωρισμοῦ τὸ ὄμαδα.

1) Συνήθως κατὰ πληθ., παιδιὰ ποικίλλουσα κατὰ τόπους, τῆς δοπίας ὁ συνηθέστερος τρόπος εἶναι ὁ ἔξης. Δύο ἡ καὶ περισσότεροι ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου ρίπτουν μικρὰς λιθίνας στρογγύλας καὶ διμαλάς πλάκας κατὰ λιθίνου στόχου, ἐπὶ τοῦ δοπίου θέτουν συνήθως νομίσματα. Ο ἐπιτυγχάνων διὰ τοῦ κτυπήματος νὰ ἀπομακρύνῃ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον τὸν στόχον καταρρίπτων μὲν τὰ ἐπ' αὐτοῦ νομίσματα, προσπαθῶν δὲ νὰ μὴ τὰ διασκορπίσῃ, λαμβάνει ἐκ τούτων ὡς κέρδος ὅσα εύρισκονται πλησιέστερον εἰς τὴν ἀμάδα του παρὰ εἰς τὸν στόχον. Οταν ἡ παιδιὰ δὲν εἶναι κερδοσκοπική, οἱ ήττημένοι περιφέρουν τοὺς νικητὰς βαστάζοντες ἐπὶ τῶν νώτων σύνηθ.: Παιζομε τοῖς ἀμάδες σύνηθ. Συνών. ἀμαδέλλα, ἀμαδίτσα.

2) Καθ' ἐνικ., ὁ ἐν τῇ ἀνωτέρῳ παιδιῷ κατὰ τοῦ στόχου βαλλόμενος δισκοειδής λίθος ὁ καὶ ἐν ἄλλαις παιδιαῖς χρησιμοποιούμενος σύνηθ.: Παροιμ. Ήνδρ' ἡ πέτρα τὴν ἀμάδα (ἐπὶ πονηροῦ εύροντος ἀντάξιον ἔαυτοῦ σύντροφον) Ζάκ. Πελοπν. (Μάν. κ. ἀ.) Σκῦρ. 3) Μέγας καὶ σκληρὸς βῶλος ἀργιλώδους ἀγροῦ Πελοπν.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀμάδες Χίος

άμαδάκι τό, ἀμάρτ. ἀμαδάτοι Κύθν.

Υποκορ. τοῦ ούσ. ἀμάδα διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άκι.

Μικρὸς ἐπίπεδος λίθος χρησιμοποιούμενος εἰς διαφόρους παιδιάς. Συνών. ἀμάδι.

